

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Jenny Karlsson

Datum 2021-09-21

Dnr KS 2021/0247

Till Kommunstyrelsen

Nytt Miljö- och klimatprogram

Sammanfattning

Ett nytt styrdokument för kommunens miljömässiga hållbarhetsarbete har tagits fram i form av ett Miljö- och klimatprogram. Programmet utgör en del av ett samlat Hållbarhetsramverk och ska styra arbetet med miljö- och klimatfrågorna. Programmet innehåller miljömål och klimatmål med mätbara indikatorer för både kommunen som geografiskt område och för kommunkoncernen, vilket ger förutsättningar för en kvalitativ miljöredovisning och tydlighet gentemot kommunmedborgarna för hur kommunen tar sig an arbetet med en miljömässigt hållbar utveckling.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens planarbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen besluta

Anta Miljö- och klimatprogram 2030 med mål, strategiska inriktningar och indikatorer samt anvisningar för arbetssätt, uppföljning och redovisning.

Bakgrund

Kommunens tidigare styrdokument ”Österåkers miljömål 2016-2019” har gått ut och behöver ersättas. KS gav detta uppdrag till förvaltningen i början av 2020 (Dnr KS 2019/0081) ihop med beslut att även ta fram ett hållbarhetsramverk.

Ursprungligen skulle Hållbarhetsramverk och nya ”miljömål” tas fram parallellt, vilket hade varit önskvärt. Det visade sig i praktiken svårt, då hållbarhet och miljöarbete handlar om nya mål, arbetssätt, uppföljning och styrning som ska integreras och användas för att prioritera beslut för alla kommunala verksamheter samt bolag. i befintlig mål- och resultatstyrning samt bolagens arbete. Miljömålen prioriterades därför först, där struktur och ett arbetssätt redan implementerats.

Efter omvärldsanalys och granskning av kommunens riktlinjer för styrdokument har begreppet ”miljömål” ersätts av ett mer långsiktigt Miljö- och klimatprogram. Programmets miljö- och klimatmål har just år 2030 som mållår, i likhet med Agenda 2030, men ska ses över och vid behov uppdateras minst varje mandatperiod. Kopplingen mellan kommunens miljömål och de globala målen i Agenda 2030 framgår. Klimat är en viktig del av programmet. Samtidigt har projektet ”Energi- och klimatstrategi” fokuserats till att bli en Energiplan.

Förvaltningens slutsatser

Programmet ska underlätta det interna systematiska miljöarbetet för hela kommunkoncernen och uppföljning av miljöprestanda. Det ska fungera vägledande för verksamheterna i hela kommunkoncernen samt för kommuninvånare.

Tjänsteutlåtande

Det är viktigt att både redovisa Österåkers kommuns miljöprestanda, dvs hur kommunen ligger till i förhållande till Sveriges miljömål och Agenda 2030-mål, samt att redovisa kommunkoncernens miljöprestanda och hur kommunen som verksamhet tar sig an och utvecklar sitt miljöarbete. Projektet har tittat på hur andra kommuner styr miljö- och hållbarhet, samt hur dessa följer upp och redovisar sina mål såväl som kopplar till Sveriges miljö kvalitetsmål och Agenda 2030. Att redovisa mot hela hållbarhetsområdet blir alltmer vanligt, och är även lagstyrt för större bolag.

Miljö- och klimatprogrammet anger att arbetet ska ske enligt gemensamma arbets sätt. Efter antagande behöver arbetssätten också implementeras. För att införa nya arbets sätt behövs både stöttning, mallar och rutiner, samt att kommunledningen regelbundet följer upp hur implementeringen går. Kommunledningen behöver få reda på både hur miljöprestanda utvecklas, och att arbetsmetoderna implementeras, dvs att vi gör som vi beslutat att vi ska göra.

En viktig del i implementeringen och genomförande av Miljö- och klimatprogrammet är att rapporteringen av nyckeltal och åtgärder underlättas genom att tex förbereda detta i Stratsys. Detta är även en förutsättning för kvalitativ uppföljning och i förlängningen till måluppfyllande och för ständig förbättring. Efter antagande avser därför förvaltningen arbeta vidare med att standardisera och förbereda inrapporteringen av miljöprestanda, i form av miljöindikatorer och åtgärder. Syftet är att underlätta rapporteringen av miljöprestanda för bolag och nämnder.

I dialog med förvaltning och bolag har det framgått önskemål om gemensam ambition och arbets sätt för hur medarbetare ska bete sig och vägledning för att ställa krav vid upphandlingar.

Kostnader för genomförandet är främst förknippade med:

- Utveckling av energiteknik och energieffektivisering i kommunens lokaler (långsiktigt lönsamma åtgärder)
- Utökad andel miljöfordon i kommunens verksamheter (långsiktigt lönsamma åtgärder)
- Avsättning av lokalutrymme för internt arbete med cirkulär ekonomi (sannolikt långsiktigt lönsamma åtgärder)
- Utökad kommunikation till kommunens invånare från kommunens verksamheter och bolag
- Utvecklad uppföljning och redovisning

Tidigare beredning och beslutsunderlag

Dnr KS 2019/0081

Bilagor

1. Miljö- och klimatprogram 2030
2. Miljö- och klimatprogram, bilaga C.
3. Österåkers miljömål 2016-2019

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef

Krister Sernbo
Strategisk planeringschef

Digitala Signaturer